

## MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

### BIL AWDURDODAU AFONYDD A DRAENIO TIR

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod yn rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, a bod modd cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol, gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad, neu sy'n addasu'r cymhwysedd deddfwriaethol hwnnw.
2. Cafodd Bil Awdurdodau Afonydd a Draenio Tir 2018 (y "Bil") ei gyflwyno yn Nhŷ'r Cyffredin ar 5 Mawrth 2018. Mae'r Bil ar gael yn:

[Bill documents — Rivers Authorities and Land Drainage Bill 2017-19 — UK Parliament](#)

#### Amcan(ion) y Polisi

3. Mae'r Bil yn cynnwys dau amcan polisi. Bydd y cyntaf, sy'n berthnasol i Lloegr yn unig, yn rhoi pwerau i Ysgrifennydd Gwladol Defra sefydlu cyrff newydd a elwir yn "Awdurdodau Afonydd". Nid yw hyn yn gofyn am gydsyniad deddfwriaethol.
4. Yr ail, a fydd yn berthnasol i Gymru, yw mynd i'r afael â rhwystr presennol o gynnydd mewn treuliau rhai Byrddau Draenio Mewnol dan Ddeddf Draenio Tir 1991.

#### Crynodeb y Bil

5. Noddir y Bil Aelod Preifat hwn gan David Warburton, ac mae'n cael ei gefnogi gan yr Adran Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig.
6. Mae'r Bil yn gwneud darpariaethau ynghylch Awdurdodau Afonydd yn Lloegr, ac yn gwneud darpariaeth ynghylch treuliau Byrddau Draenio Mewnol yng Nghymru a Lloegr.
7. Codir incwm drwy ardollau arbennig a chyfraddau draenio er mwyn talu am wariant Byrddau Draenio Mewnol a Rhanbarthau Draenio Mewnol. Pennir rhaniad yr incwm hwnnw gan werth blynyddol tir amaethyddol (cyfraddau draenio) a thir nad yw'n amaethyddol (ardollau arbennig), gan ddefnyddio data prisio 1989 – 1992, ond fe addasir y data yn ôl newidiadau mewn defnydd y tir ym mhob blwyddyn ariannol.
8. Mae gwerth tir mewn Rhanbarth Draenio Mewnol yn cael ei gyfrifo yn unol â'r darpariaethau yn adran 37 (2)-(5) Deddf Draenio Tir 1991 ("Deddf 1991"). Mae tir yn cael ei brisio'n wahanol, gan ddibynnu ar y math o dir; "tir amaethyddol" (a elwir yn "eiddo trethadwy" yn y ddeddfwriaeth) a "tir nad yw'n amaethyddol".

9. Gwnaeth adran 83 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 ddiwygiadau i Ddeddf 1991 mewn perthynas â phrisio tir nad yw'n amaethyddol, at ddibenion cyfrifo cyfraddau draenio.
10. Er mwyn gwneud y broses gyfrifo yn ymarferol, mae angen rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau tebyg mewn perthynas â thir amaethyddol, fel y darperir iddynt yn adran 83 mewn perthynas â thir nad yw'n amaethyddol.
11. Mae angen diwygio a diweddarau'r fethodoleg o gyfrifo'r rhaniad incwm rhwng ardollau arbennig a chyfraddau draenio, a bydd y Bil hwn yn gwneud hynny.
12. Mae'r Bil hefyd yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol sefydlu cyrff newydd o'r enw "Awdurdodau Afonydd" yn Lloegr.

### **Darpariaethau yn y Bil y mae angen cydsyniad ar eu cyfer**

13. Mae Cymal 2 yn diwygio adran 37 Deddf Draenio Tir 1991 i alluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau ar gyfer darparu gwerth 'tir arall' mewn Ardal Draenio Mewnol yn Lloegr, i'w pennu yn unol â'r rheoliadau (yn debyg i'r rhai yn adran 83 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) ("Deddf 2016"). Mae Cymal 2 hefyd yn gwneud diwygiadau canlyniadol i ddarpariaethau eraill yn Neddf 1991 o ganlyniad i'r newidiadau hyn, yn ogystal â gwneud diwygiadau canlyniadol i adran 83 Deddf 2016. Mae'r ddarpariaeth hon yn rhoi diffiniadau sy'n cael eu defnyddio mewn perthynas â Chymal 4.
14. Mae Cymal 4 yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau sy'n cynnwys methodoleg amgen ar gyfer prisio 'tir amaethyddol' (mewn perthynas â Byrddau Draenio Mewnol Cymru a Byrddau Draenio Mewnol Lloegr). Byddai'r rheoliadau hyn yn ddarostyngedig i weithdrefn gadarnhaol Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae hyn yn debyg i'r pŵer gwneud rheoliadau sydd wedi ei gynnwys yn adran 37 mewn perthynas â 'thir arall'. Mae Cymal 4 hefyd yn cynnwys darpariaethau canlyniadol.
15. Mae angen cydsyniad ar gyfer y darpariaethau hyn, am eu bod nhw o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol ag adran 108A Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

### **Rhesymau dros ddarparu hyn i Gymru yn y Bil Awdurdodau Afonydd a Draenio Tir**

16. Mae'r broblem hon yn bodoli ar draws Rhanbarth Draenio Mewnol a Byrddau Draenio Mewnol yng Nghymru a Lloegr. Byddai angen deddfwriaeth sylfaenol ar gyfer unrhyw ateb deddfwriaethol, ac mae mynd â'r darpariaethau hyn ymlaen yn y Bil hwn i Aelodau Preifat y DU yn rhoi cyfle i gywiro'r mater hwn mewn modd cyson yng Nghymru a Lloegr.

17. Cyflwynwyd addasiad i Ddeddf Draenio Tir 1991 yn adran 83 Deddf Amgylchedd 2016. Fodd bynnag, dim ond rhoi pwerau i Weinidogion Cymru i ddiwygio'r fethodoleg ar gyfer tir nad yw'n amaethyddol y mae'r darpariaethau hyn, ac nid ar gyfer tir amaethyddol. Nawr, rydym angen mynd i'r afael â'r mater hwn ar gyfer tir amaethyddol a thir nad yw'n amaethyddol fel ei gilydd, a'r ddeddfwriaeth hon yw'r ffordd i wneud hynny.
18. Mae'r newidiadau hyn yn bwysig oherwydd hebddynt, ni all y Byrddau Draenio Mewnol, sef Cyfoeth Naturiol Cymru yng Nghymru, gasglu'r incwm cywir.

### **Goblygiadau ariannol**

19. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol i Lywodraeth Cymru os yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn cydsynio i roi'r darpariaethau hyn i Gymru.

### **Casgliad**

20. Barn Llywodraeth Cymru yw ei bod yn briodol i ymdrin â'r darpariaethau yn y Bil DU hwn, am ei fod yn cynrychioli'r cyfrwng deddfwriaethol sydd fwyaf ymarferol a chymesur i alluogi i'r darpariaethau hyn fod yn gymwys i Gymru.

**Lesley Griffiths AC**  
**Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig**  
**Mawrth 2019**